

VAS-ÉS FEMMUNKÁS

FOAIA OFICIALĂ A UNIUNII BRESLELOR DE MUNCITORI METALURGIȘTI ȘI ELECTRICIENI DIN ROMANIA
A ROMÂNIAI VAS- ÉS VILLAMOSSÁGI MUNKÁSOK SZAKMAI SZERVEZETEI SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS KOZLÖNYE

TELEFON: 4-50-13

Apare la 1 ale fiecărei luni // Megjelenik minden hó elsején
Redactor responsabil: RUSU SIMION

Redacția și Administrația:
BUCUREȘTI VI, STRADA CAZĂRMEI No. 11

ARMAND CĂLINESCU

A kegyetlen sors úgy akarta, hogy Armand Călinescu, volt miniszterelnök, gyilkos merénylők áldozatául essen. A merényletet néhány meghibbant fiatalember követte el, akik az anarchizmus és gyilkosságok iskoláiban kaptak nevelést. Ha ma már a változathatalan helyzet az, hogy a gyilkos kezek golyói miatt csak a kihült teteme maradt meg, nem kevésbé valóság az a tény, hogy Armand Călinescu rendkívüli személyisége megmarad a mi politikai és nemzeti történelmünkben, mint a humanitás, az energia és fékezhetetlen alkotó erőnek legfényesebb példája.

A volt miniszterelnök a munka és a kötelességteljesítés mezején esett el. Mindennap, az ebédidő késő óráiban, ment haza hivatalából, ahol kemény hivatása és munkaképessége szükség-szerűvé tették jelenlétét.

Néhány revolvergolyó átfurta testét, még mielőtt haza juthatott volna. Halálának tehát különleges jelentőséget kell tulajdonítanunk. Az az ember, akit a gyilkosok ilyen galád módon terítettek le, a becsület mezején végezte felsőbb kötelezettségét.

Ezekben a pillanatokban a gyilkosok borzasztó gaztettét az egész ország jogosult felháborodással ítéli el. Azzal a felháborodással, amely még rendíthetetlen buzditást képez arra, hogy most, mint bármikor, szükség van azok köré egyesülni, akik hivatva vannak az ország ügyeit vezetni. Armand Călinescu miniszterelnök meggyilkolása pótolhatatlan veszteséget jelentett magára az országra nézve; a borzasztó hír villámgyorsan terjedt. Azonban mélyen csalatkoznak azok, akik azt hiszik, hogy ezzel megrendülnek az ország alapjai, mert ezek az alapok egészségesek és véglegesek. Ezért a közvélemény jogos felháborodása mögött az a rendíthetetlen szándék rejtőzik, hogy az új rendszer által megkezdett műnek még élet-erősebb, még aktívabb továbbfolytatói legyenek. Egyetlen egészséges elme sem fog meghátrálni az elől, hogy ebből a tragikus eseményből levonja a szükséges tanulságokat. Armand Călinescu nyomán nagyszerű örökség maradt ránk. Az ő életpéldája egy meg nem szűnő ösztönt kell képezzen az építő munka és a közügyek érdekében hozandó áldozathozatalban. A mai rendszer szempontjából Armand Călinescu volt a lüktető erő, a reformalakok lefektetésének és ezek győzelmének legfőbb tényezője.

A legkritikusabb pillanatokban Armand Călinescu volt a leghatározottabb védője annak a rendszernek, amelyet az ország jól fel-fogott érdekében fektettek le.

Rövid visszapillantás az új rendszert megelőző időkre, elég bizonyítékát adja annak, hogy az ország új alapjainak lefektetése elengedhetetlen szükségszerűség volt. A politikai pártok harcai és gyűlölködései az országot a legteljesebb anarchiába taszították. A veszedelmes anarchia annyira befészkelte magát, hogy komolyan veszélyeztette az ország létét.

A történelmi pillanatban Őfelsége bölcs és bátor elhatározásra szánja el magát, hogy az országnak új alapokat fektessen le. Így jött létre az új alkotmány. Az alkotmány szellemének és betűinek a gyakorlatba való átültetésével Armand Călinescu kapott megbízást. És töretlen energiával, nagyszerű lelkesedéssel hozzájárult a munkához. Az állam háztartásába bevezette a becsületes szellemet, a törvényességet és erkölcsösséget.

A tisztesség, törvényesség és erkölcsösség

tály nem csalatkozott. Annak dacára, hogy egy pillanatilag sem volt munkaügyi miniszter, Armand Călinescu szíven viselte a munkásosztály sorsát és munkatársain keresztül maradandó reformokat valósított meg a munkás-ság jövő fejlődésének szempontjából. Az ő kormányzása alatt valósult meg a szakmai szervezetekről szóló törvény és ebben a törvényben van meghatározva legelőször, hogy a szakmai szervezetek aktív tényezőit képezzenek az ország gazdasági életében. Az előző állapotokat véve alapul, nyilvánvaló a fejlődés.

Amíg a multban türhetetlen, sőt veszélyes intézményeknek tekintették a szakszervezeteket, Armand Călinescu kormányzása alatt ki lett jelölve részükre az a hely, amit méltán megérdemelnek. Az ebből származó eredményeket immár senki sem vonja kétségbe. Akkor azonban, amikor ebben az irányban megtették az első lépések, lehettek olyanok is, akik valamelyes aggodalmat érezhettek. Igaz, ezek nem az öntudatos munkásság soraiból kerültek ki.

Ime, amiért a romániai munkásosztály mély elismeréssel van iránta és leggyönyörűbb emlékéit őrizi meg annak, aki nevét a történelembe felejthetetlenül bevészte.

Életrajzi adatok

Armand Călinescu Pitești született 1893 május 22-én. Egyetemi tanulmányait fényes sikerrel fejezte be a bucurești egyetemen, ahol a jogi és filozófiai diplomát nyerte el. A párisi egyetem a gazdasági és politikai tudományok doktorává avatta.

Rövid ideig az argeși törvényszék segédbírói tisztségét töltötte be. Állását otthagya, a politikai élet frontján veszi fel a küzdelmet, ahol ragyogó kilátásai voltak a jövőt illetőleg.

1928-ban kinevezik Argeș megye prefektusának és 1929-ben a földművelésügyi minisztérium államtitkári tisztségét foglalja el.

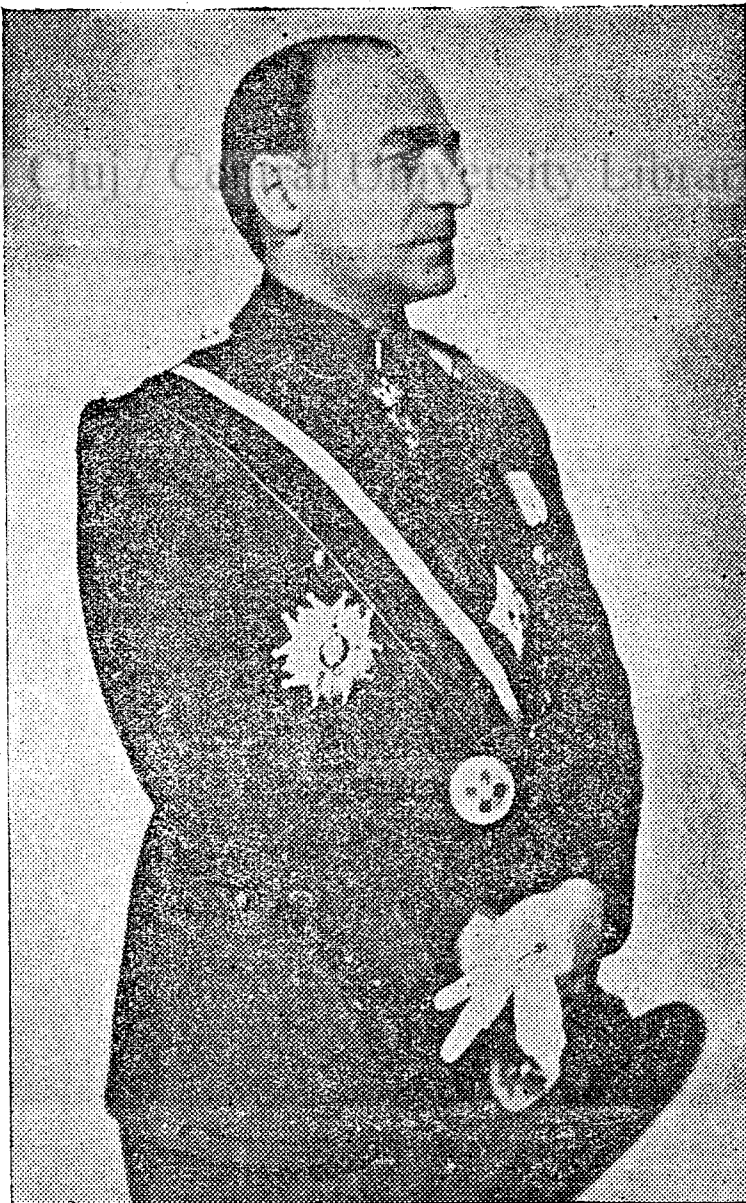
Egy év múlva, 1930 október 8-án, belügyminisztériumi államtitkárnak nevezik ki és ebben a minőségben hamarosan kitüntető érdemeket szerez.

A Goga-kormányban 1937 december hó 28-án belügyminiszternek nevezik ki és e minisztérium élén maradt utolsó pillanatilag. 1938 június hó 22-én a közoktatásügyi minisztérium vezetését vállalta el, ahol megmaradt 1938 december 6-ig.

A nemzeti újjáéledés frontjának első kormányában Armand Călinescut miniszterelnök-helyettesnek nevezik ki, de egyben ideiglenesen elvállalja a nemzetvédelmi minisztériumi tárcát is.

Miron Cristea pátriárka halála után abban a magas kitüntetésben részesül, hogy Őfelsége kinevezi miniszterelnöknek.

1939 szeptember hó 21-én délután 2 órakor gyilkos merénylet áldozatául esik.

iránti küzdelemben Armand Călinescu megnyerte az ország öntudatos embereit, de legfőképp megnyerte a munkásság feltétlen támogatását. Mert a munkásosztály bármilyen társadalmi rétegnél jobban vágyakozott arra, hogy ebben az országban a rend és törvényesség uralkodjon. Hiszen a munkásság maga is számtalan esetben példát, szolgáltatott ebben az irányban, azonban a politikai szenvedélyek és mértéktelen profitéhség közepette a munkásosztály példái hiábavalóknak bizonyultak. Ennek dacára nem vesztette el reményét és a legzavarosabb időkben is folytatta eszményi küzdelmét. Armand Călinescu volt végeredményben az az ember, akiben a munkásosztály

A munkások szervezkedési problémája

A munkások szervezkedése minden időben és napjainkban is állandóan napirenden szerepel. A szervezkedésben rejlő erőből várja a munkás sorsának jobbrafordulását, kizsákmányolásának enyhülését, családjának boldogulását, gyermekeinek szebb jövőjét. Azonban ezt a jobb sorsot csak az erejében és a tömeg öntudatában bizó munkás tudja elképzelni, felértékelni.

Öntudatos szervezett munkás tudja, érzi, hogy a szervezkedési agitáció terén roppant nagy feladat hárul minden egyes tagra és a szakmai szervezet tagjainak összességére. Felzártnak azt a hatalmas területet, amelyben a szervezkedési eszmének mély gyökeret kell vernie. Felrázni a közönyösségből, a nemtörődömségből és a sötétségből mindazokat, akik az életet elveszítettnek, reménytelennek tartják, akik már csak azért élnek, hogy dolgozzanak és nem azért dolgoznak, hogy éljenek. Mert bizony sok ezerre, százazrekre rug azoknak a száma, akik a szervezkedési eszme nemes céljait nem ismerik, félreismerik, vagy pedig bizalmatlanok, kishitűek e célok iránt.

Ezeket a tömegeket kell a szervezetnek megnyerni és akit megnyertünk, azt öntudatosá, fegyelmezetté kell tennünk.

A szakmai szervezet szilárd alapjait csak öntudatos munkások képezhetik, öntudat nélküli tömegek képtelenek küzdeni a szebb jövőért, az összesség érdekeiért.

Az öntudat nélküli munkás a szakmai szervezetet olyan testületnek tekinti, mint amely köteles az ő érdekeit minden körülmények között megvédeni, anélkül azonban, hogy ellenértékül adna valamit. Pedig ha a leg-tökéletesebb gép sem képes több energiát kiadni magából, mint amennyi energiát foglal magában a táplálására szolgáló hajtóanyag, úgy a szakmai szervezetek gépe sem fejthet ki hatalmasabb erőt, mint amennyit a tagok összessége kölcsönözni tud.

Miért kell nekünk szervezkedni? — teszi fel magában a kérdést az öntudat nélküli munkás. Mi hasznunk van nekünk ebből? Mit ad nekem a szervezet azért mert szervezkedek? Hogy ezekre a kérdésekre világos, félre nem magyarázható feleletet kapjunk, szükség volna arra, hogy a társadalmi termelési és gazdasági problémákban némi jártassággal bírjunk.

Szervezkedni nem csak azért kell, mert a mostoha körülmények közepette anyagi és erkölcsi támogatásban részesít a szakmai szervezet, hogy megment az elpusztulástól akkor, amikor mint hasznavehetetlen rongy az uccára kerülök, hanem éppen azért kell szervezkedni, hogy ezek az esetek ne álljanak be, vagy pedig ha elkerülhetetlenek, minél kevesebb megrázkódattal járjanak. Szervezkedni kell a máért, a holnap jövőjéért, a jobb munkaviszonyok kivívásáért, a társadalmi vívmányok előbbreviteléért, egyszerűen azért, hogy a termelő munkás emberi és szakmai értékét kellőképpen megbecsüljék és munkájáért megfelelő ellenértéket kapjon.

Sírások és panaszok halmaza gyülemlik össze, hogy kevés a munkabér, kegyetlen a kizsákmányolás, sőt még a szociális törvényekben meghatározott jogokat is elsikkasztják a munkaadók. De a sírásokból és panaszokból azt a következtetést is le kell vonják a munkások, hogy minél kisebb a munkabér, annál nagyobb a kapitalisták haszna. Tudnia kellene minden munkásnak, hogy az embertelen kizsákmányolásnak, a törvényes okok eltiprásának, sőt a szervezkedési jog el nem ismerésének jogai, a minél nagyobb profit biztosításából adódnak elő. A világ egyetlen munkaadója sem akadályozná meg a munkás szervezkedését, ha a szervezkedés abból a célból történe, hogy intenzívebbé tegyünk a termelést, növeljük a hasznot és mint igénytelen páriák, lemondjunk minden reményről.

Erről azonban eléggé gondoskodnak a munkaadók és mi tudjuk, hogy a termelés intenzívításának, a profit növelésének is vannak határai és ezen túlmenően már csak a nyomor, a tüdővész, a vérszegénység, a munkaerő pocskolása és a termelés minőségének hanyatlása következik be.

Ezért szükséges a lelkes szervezkedési agitációt bevinni a munkástömegek szívébe és

rendületlenül kitartani az eszme mellett még akkor is, ha érte áldozatot kell hozni.

A szervezkedni akaró vagy a szervezkedésre hajlamos munkást egyszerűen elbocsátja a munkaadó, hogy ezzel a szervezkedés gondolatától megfélemlítse a többi munkásokat. Látva az elbocsátott munkás helyzetét, a többi munkások nemhogy közösséget vállalnának vele, hanem még elidegenednek tőle, nehogy erre a sorsra jussanak ők is.

Itt hiányzik a szolidaritás érzéke. Az összetartás ereje ismeretlen a szervezetlen tömegek előtt, pedig ez volna a legfőbb feltétele annak, hogy utat nyissunk a szervezkedésnek. Kollektív jobblét kivívása helyett mindenki egyéni boldogulást keres és itt következik be aztán a keserű csalódás. Mit használ a tömegek szempontjából az, ha például 1000 munkásból 10 — besugások és talpnyalások révén, vagy mondjuk annak árán, hogy visszatartják a tömeget a szervezkedéstől — jobb sorsba kerül. Ilyen esetben az alázatoságot fizetik meg, nem pedig a munkaerőt. Az eredmény pedig nyilvánvaló a munkaadó javára.

A szervezett munkás nem lehet áruló, nem lehet besugó és nem kereshet egyéni érvényesüléseket munkástársai rovására. A szervezett munkás erkölcsi színvonala is más. Támogatni a gyengéket, helyes utra téríteni a megtévelyedettet, felvilágosítani az elmaradottat, ápolni és fejleszteni az összetartás érzését, agitációt kifejteni a szervezkedés érdekében, segíteni a bajbajutott társán: ez a szervezett munkás erkölcsi világa.

A munkástömegek akkor követik el rendszerint a legnagyobb hibát és akkor kompromittálják legjobban a szervezkedési eszmét, amikor hirtelen azért szervezkednek, hogy egy-két befizetett hetijárulék árán, hirtelen megjavítsák leromlott munkafeltételeiket. Ezt a szervezkedési formát legjobban kedvelik a tömegek, pedig a legkevesebb eredményt érik el. A cél az kell legyen, hogy maradandó szervezkedést alkossunk. Nem mindig a mennyiség, hanem inkább a minőség mérvadó. Hirtelen és egy bizonyos meghatározott cél elérésére történő szervezkedésnek hirtelen a kimúlása, de az ebből adódó eredmények nagyon gyorsan elmosódnak.

Melyik ér többet a szakmai szervezet szempontjából: az, ha egy gyár munkáságából megszerveződnék ezen két hónapi időtartamra és aztán kimaradnak, vagy pedig az, ha abban a gyárban van a szervezetnek 50 lelkes kitartó és öntudatos tagja, akiket megtántorítani nem lehet, akik a szervezet iránti hűségüket és meggyőződésüket nem áldozzák fel sem vállveregetésekért, sem hiu ígéretekért, sem pedig pénzért! Ketségtelen, hogy az utóbbi esetet kell magunkévá tennünk.

Abból az igazságból kell kiinduljunk, hogy amíg a termelési rend fennáll a mai formájában, amíg a „profit“ képezi a munkaadó legfőbb vágyát és törekvését, mindaddig fenn fog állni a munkaerők kizsákmányolása is, tehát amíg a kizsákmányolást készítő okok meg nem szűnnek, addig szükséges a szervezkedés és ezen keresztül az összetartás.

Maradandó szervezkedésre gondolunk és ez a maradandó szervezkedés feltétele: hogy a megszervezett munkások törekedjenek tisztában lenni a szervezkedés eszméjével, céljaival, a társadalomban és termelésben elfoglalt helyzetük szerepével.

Azt, hogy hogyan kell szervezkedni, hogy a munkaadó ne tudja meg, erre szabályt felállítani nem lehet. Minden munkaadónak elég eszköz áll a rendelkezésére arra, hogy megfigyelje vagy megfigyeltesse a szervezkedni akaró munkást. Ezért a szervezkedési agitáció nem lehet titkos, csak legfeljebb óvatos, hogy lépésről-lépésre, munkásról-munkásra terjedjen ki.

A szervezkedési szabadságot biztosítja a törvény, melynél fogva csak a munkások összetartásának biztosítékát kell megteremteni arra, hogy a munkaadó részéről elzárt szervezkedési utat megnyissuk.

A munkástömegek megszervezése, a szervezkedési agitáció nem lehet csak a vezetőség kizárólagos hatásköre, hanem ez a hatáskör kiterjed minden öntudatos szervezett munkásra. A szóbeli agitáció, a szaklap terjesztése,

szervezési hetek vagy hónapok rendezése, műhely- és gyáriértekezletek összehívása, kulturális előadások rendezése, mindezek alkalmasak arra, hogy a tömegekben felébresszük a szervezkedés gondolatát.

Nagy feladatokat kell elvégeznünk, kitartó munkára van szükség és soha el nem csüggedő lelkesedéssel kell munkálkodni minden tagnak azért, hogy a szakmai szervezetet naggyá és erőssé tegyünk. Ezt a munkát közös megértéssel, lelki összeforrottságban, hittel és lelkesedéssel kell minden tagnak végeznie.

A munkásság az eseményekkel szemben

A háborút nem lehetett elkerülni. A béke megmentésére irányuló összes kísérletek csődött mondtak. A diplomaták hangja elnémult és helyettük az ágyuk hangja szól.

Jövendő létének és fejlődésének szempontjából az emberiség súlyos, sorsdöntő pillanatokot él át. A népek közötti óriási összecsapásnak bármilyen eredménye lesz, az bizonyos, hogy a kifejlődő háború fájdalommal tölti el az egész világot.

Ezekben a súlyos időkben természetes az, hogy közülünk bárki is felvetesse a kérdést: mit fog csinálni Románia. E kérdésre a válasz rövid, de határozott volt, Románia semleges marad.

Ez a semlegesség azt jelenti, hogy az országnak előkelt szándéka távolmaradni az egyes Európai népek részéről történt összecsapásoktól és szigorúan be akarja tartani a semlegességi szabályokat, bármelyik harcoló féllel szemben. De egyúttal azt is jelenti, hogy Románia minden pillanatban és minden eshetőségre készen áll, hogy területét és jogait bárki ellen is megvédje.

Az ország vezetőinek ezirányú magatartása az ország lakossága között békés légkört teremtett. A fegyelem és nyugalom, mellyel az ország polgárai figyelik a nemzetközi eseményeket, még jobban megerősödött. Mindenki, aki kötelességérzésének és felelősségének tudatában van, végezze zavartalanul munkáját ott, azon a helyen, ahol őt a sors kijelölte.

A körülmények nehezek, azonban nyugalommal és fegyelmezett munkával, az ország vezetőibe vetett bizalommal remélhetjük, hogy minden megrázkódattal nélkül átesünk a szélviharban.

Ha rendes idők közepette, a munkásság szerepe elvitathatatlan jelentőségű a gazdasági és társadalmi életben, úgy a jelen idők forgatagában ez a szerep még teljesebb.

E körülményekkel szembeni meggyőződésében a romániai munkásság hivatásának magaslatán kell álljon. Ez a hivatás: megalkotni a második hadsereget; a munka hadseregét.

Ugy amint az ország hadserege rendben és fegyelmezetten örökösdi az ország határait fölött, a munka hadserege erejének fejlesztésével azon kell legyen, hogy termelő munkájával kielégítse az ország igényeit, úgy nemzetvédelmi, mint tömegfogyasztás szempontjából. Ezen az uton a hazától elismerést fog kiváltani.

Ha pedig úgy adódnak a körülmények, hogy a haza kénytelen lesz a munka hadseregétől nemcsak munkát, hanem véráldozatot is igénybevenni, kezéből le fogja tenni a szerszámot, és mint egy emberként ott lesz kijelölt helyén, hogy férfiasan és utolsó csepp véréig megvédje a haza földjét és a szabadságot.

A gyakorlatra bevonult katonák lakbér-szerződéseinek meghosszabbítása

Szeptember hó 16-án egy egyszakaszos rendeleti törvény jelent meg a lakbér-szerződések 6 hónappal való meghosszabbításáról.

E törvény előnyeit élvezik mindazok a lakók, akik a törvény életbeléptetése alkalmával vagy a lakbér-szerződés lejártá előtt katonatisztek, altisztek vagy gyakorlatra behívott katonák.

Hasonlóképpen beletartoznak a törvény rendelkezéseibe azok a lakbér-szerződések, amelyek 1939 október 26-án járnak le, valamint azok is, amelyek a helyi szokásoknak megfelelően más időpontban járnak le.

A meghosszabbítás tartama nem lépheti túl 1940 május hónapot.

A román munkásság felhívása

A munkások, a kereskedelmi és ipari magántisztviselők vezetői, a szakmai szervezetek és ezek szövetségei keretén belül vizsgálat tárgyává tette a Romániában uralkodó mai helyzetet, elhatározták, hogy a következő felhívást intézik az ország népéhez:

Oly pillanatban, amelyben az egész román nép gondoktól és nyugtalanságtól telten, megfeszített munka és megnövekedett erőfeszítés által igyekszik a hazával szembeni kötelezettségének eleget tenni, néhány nyomorult szörnyű gaztettet követett el: meggyilkolta az ország miniszterelnökét. Ez a tett fullép minden határt, hogy a közönséges gaztettek sorából kiemelkedve, a legmagasabb hazaárulásnak minősíthessük.

Csak az örület és a vadság zavarhatta meg az elméket és kényszerítette ezeket az embereket a legborzalmasabb és legaljasabb tett elkövetésére.

De ha a merénylők azt hitték, hogy megsemmisítve az embert, sikertüni fog mindent lerombolni, amit ő épített, akkor keserűen csalódtak.

Az egész román közvélemény követeli az összes gonosztevők és cinkosaik példás megbüntetését.

A fájdalmas hír hallatára az ország újabb felbuzdulást érez az erők összefogására és a nemzeti összetartás megerősítésére a király és az állam intézménye körül. A munkásság mindenkor elítélte az anarchikus mozgalmakat és magatartásával élő példáját szolgáltatva a román szolidaritásnak.

Az új irányzatban a munkásság az első pillanattól kezdve jelen volt, keserves csalódást okozva azoknak, akik rejtett reményeket tápláltak aziránt, hogy a munkásság nem fogja elfogadni az új rendet és ellenállást fog kifejezni.

Számlolva az ország magasabb érdekeivel, a munkásság nemcsak hogy nem állt ellent és nem helyezkedett várakozó álláspontra, ellenkezőleg: tevékeny módon hozzájárult az állam átfurmálásához és konszolidálásához. A közel két éves új rendszer alatt együtt dolgozva a nemzeti újjászülés művének, követeléseit az idő nehézségei és a lehetőségekhez viszonyítva mérsékelte és mégis a rendszeres tevékenység által gazdasági és szociális élete tekintetében jelentős eredményeket ért el.

A munkásság működésével bizonyítékát adta hazafiasságának, meghazudtolva a ráhányt rágalmatokat, nem mondván le semmiben sem gazdasági és szakmai követelményeiről, amelyek jórészt és megértéssel elégtételt nyertek.

A részére fenntartott körzetben a munkásság megtette kötelezettségét, amikor pedig a haza védelméről volt szó, ő is lefektette adóját, egy napi fizetésével járulva hozzá a hadfelszereléshez és megegyezve abban, hogy a hadfelszerelési iparban a munkaidőt felemljék.

Annál nagyobb a fájdalom, amikor megállapítjuk, hogy akad néhány román, akik nem értették meg a jelen pillanat feladatát és megkísérelték semmibe venni az egész román nép munkáját és áldozatát; annál nagyobb a felháborodásunk azzal a kísérlettel szemben, amely megsemmisíteni készült mindent, amit az egész román nép emberfeletti erővel igyekszik megőrizni; annál nagyobb a megdöbbenésünk, amikor a fiatalságot a gaztettek útjára tévedten látjuk, vadsággal eltelt, a lealacsonyítás sarába dobva hagyományos jószágunkat, szelidségünket és a közügyek helyes és testvéri elrendezését.

Ez a gaztett annál érthetlenebb, amennyiben tudott dolog, hogy a jelenlegi rendszer, de különösen a nagy halott, Armand Călinescu, a legnagyobb szolgálatkészséggel állt a fiatalság rendelkezésére, széles kaput tárva nekik a munka és érvényesülés felé.

Nem a fiatalság krízise, nem az életpályák kapuinak bezárása, nem a munkában való akadályoztatás szülte az utóbbi idők szörnyű orgyilkosságait, hanem egy beteges, tébolyodott, néhány sejtre szorított szellem, amelynek semmi köze sincs a román fiatalság lelkiületéhez.

A munkának azt a meghatározó és szabályos ütemét, amelyben az egész ország tevékenysége lüktet, egy pillanatra megszakította a hazaáruló orgyilkosok aljas tette. E tett szörnyűségéből, a kritikus helyzetnek — amelyben elkövetők — helyes felismeréséből még nagyobb román összetartást, még erősebb tömörülést született legmagasabb vezetőnk, Ófelsége II. Károly király személyében szimbolizált és megtestesült nemzeti követelmények védelmére.

A román munkásság kitart és ki fog tartani továbbra is kötelezettsége mellett, bebizonyítva dönthetetlen hitét az ország és uralkodója iránt, hivatkozva nemzetiségi különbség nélkül az összes társadalmi rétegek összetartására és fegyverzettségére.

Nincs idő az egész nemzet akarásával szemben elszigetelt tevékenységre vagy ettől különböző véleményekre. Talán még sohasem volt jogosabb annak a kifejezésnek a használata, hogy: „a legnehezebb pillanatok állják át”, mint most.

Legyünk tehát mindannyian öntudatosok eziránt és kötelezettségeink iránt, amelyek ránk hárulnak. Ne maradjunk mi sem lentebb, mint elődeink, akik ilyen nehéz időkben, mint a mai, lelkiükből elegendő szeretetet és megértést tudtak meríteni, elegendő erőt összes szenvedélyeik és elítélteik leküzdésére, hogy minden energiájukat, munkabírásukat, értelmüket és felkészültségüket egybeolvassák a közös igyekezetben, amely az ország csorbithatatlanságát, függetlenségét és felvirágzását kell jelentse.

Minden jól és hasznosan felhasználható pillanat az ország iránti szent feladat teljesítését jelenti. És ennek a feladatnak teljesítését kicsiben a család körében, nagyban a haza terjedelmes földjén mindnyájan el kell végezzük.

Szülők vagyunk és egy percet sem szabad megfelekeznünk, hogy gyermekeink felett örököljünk, óva őket, hogy a romlás útjára lépjenek, amely felé azok csábítják őket, akiknek mesterségükké vált a fiatalság lelki megmértelvezése és megfélemlítése. Ha mindegyikünk teljesen eleget tett volna a család kis körén belül kötelezettségének, nem volnánk ma kővémeredt tanui a szörnyű gaztetteknek és hazaárulásoknak, amelyek megtörténtek.

A román munkásság a nehéz megpróbáltatások ez óráiban egy másik lelkiismeretbeli kötelezettségét is teljesíti, amikor felhívja az ország minden fiát a nem-

zeti egység konszolidálási művének elvégzése érdekében, egyesülésre és érdeknélküli együttműködésre buzdítva őket. Egyetlen energia sem maradhat ki ma a nagy erőfeszítésből, amelyben mindannyian részt kell veyünk.

A munkások, bányász-, vas- és villamossági munkások, kikötő- és szállítómunkások, grafikai munkások, magántisztviselők, építőmunkások, bőr- és cipőkészítő munkások, élelmezési munkások, vendégipari munkások, dohány- és gyufagyári munkások, szövő- és ruházati ipari munkások, könyvkötőmunkások szakmai szervezetei szövetségeinek vezetői:

Flueraș Ioan, Bartha Károly, Gherman Eftimie, Mihailă Petre, Bărnau Petre, Bartalis Sándor, Mihalcea Stoica, Măglașu Lazăr, Urzică Gheorghe, Jumanca Iosif, Georgescu Gh., Bragadireanu Cornel, Văjoreanu D., Oitean Petre, Balogh József, Ionescu Iordan, Stroia Gh., Marian N., Klein Ferenc, Predaru, Păru Ștefan, Roznovan Teodor, Gârbovean Simion.

A Bucegi-, Dunărea de Jos-, Marea-, Mureș-, Nistru-, Olt-, Prut-, Someș-, Suceava- és Timiș-tartományok munkás és magántisztviselő szakmai szervezeteinek vezetői:

Vas- és villamossági munkások: Rusu Simion, Cucu Gh., Lindner Dezső, Nedelcu Gheorghe, Dumitrescu Ion, Pădurean Vasile, Stan Vasile, Mustețiu Iosif.

Fém munkások: Marin R. Cătană, Mihailă Vasile, Eftimescu Panciu, Foale Gh., Blăho Ioan, Bondar Trofim, Butuza Simion, Băboi Gheorghe.

Bányászok: Moser Rudolf, Botici Romulus, Soit Petre, Brezeanu Constantin, Hopuleli Pamfil, Barbu Ion, Crainic Nicolae, Moraru Ion, Radu Gheorghe.

Kikötő- és szállítómunkások: Tudorache I., Veron N., Petre Vasile, Geară M. Florea, Păru Pavel, Popovici N., Irimie M.

Magántisztviselők: Grigorovici Gh., Stroja T., I. Ionescu-Cotroceni, Topciu I., Curcă Gh., R. Georgescu-Cănuță, D. Iovănel, Popovici Dumitru, Moldovan Dumitru, Borș Victor.

Grafikai munkások: Teodorescu V., Săcămbeanu C., Gaidosch Rudolf, Stănescu D., Săvulescu L., Chișu Patriciu, Domnariu D., Stoica Ion.

Építőmunkások: Nediu Anghelache, Negreanu Pavel, Pelea Ion, Rabasch Ferdinand, Tănase Ion, Tricolici Artimon.

Bőr- és cipőkészítő munkások: Șerbănescu Ion, Rapota Ion, Lefter Mihail, Trif Alexandru, Ciortus Dănilă.

Élelmezési munkások: Lang Ion, Stănică Nicolae, Stănescu Dumitru, Drăcea Gh., Garbacea Alexe, Frunză Mihail, Moldovan Gavriță.

Vendégipari munkások: Kovári Gusztáv, Grosu Gh., Dobret Mihai, Biró Mihai, Condruș Eusebie.

Dohány- és gyufagyári munkások: Stoia Unguraș, Negulescu Gh., Moldovan Gavril, Bejan Elena, Stamate Maria, Cărniciu Nicolae, Muscinschi Constantin, Florea Vasile.

Szövőipari munkások: Nicolae Mina, Ilie I., Chilin Alex., Ghișa Gh., Dima Stan, Hrencu Ion, Morar Mihail.

Könyvkötő munkások: Cozac Mihai, Stross Ștefan, Antonovici Gh., Peter Ștefan.

Petroléumipari munkások: Niculescu Ion, Cojocaru Ion, Badea Alexandru, Vlad Gh., Cocoș Vasile.

Kémiai ipari munkások: Stănescu Nicolae, Corlățeanu Eremia, Pella Dumitru.

Uj kollektívszerződés a Zsilvölgyében

Augusztus hó 28-án folytatták le Petroșeni-ben az új kollektívszerződés megkötését célzó egyezkedő tárgyalásokat a munkások küldöttei és a „Petroșeni” és „Lonea” vállalatok megbízottai.

A tárgyalásokon Jeronim Candale, a petroșenyi munkaügyi alfelügyelőiség főnöke elnökölt, a munkások megbízottait Gârbovean Simion és Mihailă Péter szaktársak vezették. A tárgyalások egész napon át tartottak.

A tárgyalások eredményeképpen mindkét fél megbízottai megállapodtak abban, hogy ugyanazon feltételek alapján s ugyanazon fogalmazásban kötnek új kollektívszerződést, mint amilyen a régi, 1939 július 1-én lejárt kollektívszerződés volt, az alábbi kivételekkel:

Tárgyaló felek megegyeztek abban, hogy a kollektívszerződésnek a munkabérekre vonatkozó szakasza következőképpen megváltoztassák:

A régi kollektívszerződésben megállapított munkabérek 1939 április 1-től 1939 december 31-ig 4%-kal emeltetnek. A vállalatok kötelezik magukat, hogy 1939 szeptember hó 1-től 1939 december 31-ig fenntartják annak a 47 elsőrangú közszükségleti cikknek a multban érvényben volt árait, amelyek a közösen megállapított indexet képezik, olyformán, hogy az árakban 1930 január 1-ével szemben egy körülbelül 31%-os esés mutatkozik. 1940 január 1-től 1940 december 31-ig a régi kollektívszerződésbeli munkabérek egyenlően lesznek emelve azzal az emeléssel, amelyet a vállalatok az 1939 április 1-én lejárt szállítási szerződés helyett kötendő új szállítási

szerződés alapján a standard közszén szállításánál elér.

A felek ugyancsak megegyeztek abban, hogy a régi kollektívszerződésnek 42. szakasza, amely 1939 július 1-től volt érvényben, teljesen kihagyassék s hogy a Zsilvölgye vállalatának konzumjaiban árusítandó összes áruk árai 1940 január 1-től ugy számítottassanak ki, hogy a vállalatok sem veszteséget, sem pedig nyereséget ne mutassanak ki, amennyiben az árusítás önköltségi áron, vagyis vásárlási ár plusz rezsiköltség történik.

Az új kollektívszerződés időtartama 1939 július 1-től 1940 december 31-ig terjed.

A vállalatok megbízottai a következő indítványt terjesztették elő:

„A munkabérek revíziója a zsilvölgyi vállalatoknál mindannyiszor történik, ahányszor a C. F. R. a vállalatok által leszállított standard közszén árait megváltoztatja, vagyis valahányszor felemeli a standard közszén tonna szerinti árát franco bányavaggon, ugyanannyiszor a munkabérek is ugyanoly százalékarányban emelve lesznek, viszont valahányszor leszállítja a szállított standard szén árát, a munkabérek is ily mértékben leszállítottatnak.”

A munkások megbízottai ezen indítvány ellen foglaltak állást és azt indítványozták, hogy a munkabérek változása ne a társaságoknak a C. F. R. részére leszállított szén árának állása szerint számítottassék, hanem hogy az a társaságok konzumjaiban kapható elsőrendű szükségleti cikkeknek az árváltozásai szerint történjék s ennek az alapját egy család által szükségelt mennyiség képezze.

A felek e tekintetben nem tudtak megállapodásra jutni s így elhatározták ezen kérdésnek döntőbírósság elé való utalását.

A döntőbírósságba a vállalatok megbízottai Bazgan Vasile (București) és Bădărău Sándor (Petroșeni) mérnököt rendes tagokká, Popescu V. Sándort (Petroșeni) pedig póttaggá választották.

A munkásmegbízottak döntőbíróssági rendes tagokká Gherman Eftimie és Gârbovean Simion, póttaggá pedig Ștefan Tódort választották.

A petroșenyi központi műhely és a vulkáni villamosközpont kollektívszerződés tárgyalásai szeptember hó 25-ike után lesznek megtartva.

Az ország új kormánya

Szeptember 28-án királyi dekrétummal megalkult az új kormány, amelynek tagjai a következők:

Argetoianu Constantin miniszterelnök, Victor Slăvescu hadseregfelszerelésügyi miniszter, Victor Iamandi igazságügyi miniszter, Ion Bujoiu mérnök nemzetgazdaságügyi miniszter, Silviu Dragomir kisebbségügyi miniszter, Mihail Ghelmegeanu közmunkaügyi és közlekedésügyi miniszter, Mitică Constantinescu Nemzeti Bank kormányzója pénzügyminiszter, Paul Teodorescu tábornok lég és tengerészeti ügyi miniszter, Mihail Ralea munkaügyi miniszter, Dr. N. Marinescu tábornok egészségügyi miniszter, Petre Andrei közoktatásügyi miniszter, Grigore Gafencu külügyminiszter, Nicolae Zigre kultuszminiszter, D. N. Cornățeanu földmívelésügyi miniszter, Traian Pop közbizonyos leltározásával megbízott miniszter, Gabriel Marinescu tábornok közrendügyi miniszter, Ioan Icuș tábornok nemzetvédelemügyi miniszter, Alexandru Rădian propagandaügyi miniszter, N. Ottescu belügyminiszter, C. C. Giurescu, a nemzeti ujjaéledés frontja megszervezésével megbízott miniszter.

Mihail Șerban földmívelésügyi államtitkár, Mihai Măgureanu, miniszterelnökségi államtitkár, D. V. Toni közoktatásügyi államtitkár, Gh. Mihail tábornok nemzetvédelmi államtitkár, Victor Jinga nemzetgazdaságügyi államtitkár, Coriolan Băran belügyi államtitkár, August Filip miniszterelnökségi államtitkár.

Az U. D. R. Resicai vállalat mérlege

Az U. D. R. Resicai vállalat mérlegéből megállapítható, hogy 1938 December 31-én, az alaptőke 910 millió lei, beruházások 2753 millió lei, amortizáció 2836 millió lei és a tiszta haszon 172 millió lei.

„Argus” No. 786-70 5 VIII 1939.

A munkaügyi minisztérium körlevelei

a kollektív munkaszerződések kötése jogára és a szakmai szervezetek képviselőitől való vonakozásról

Az 1938 október 12-iki 237. számú Monitorul Oficialban megjelent a munkás, magántisztviselő és kisiparos szakmai szervezetek elismerésére és működésére vonatkozó törvény életbeléptetése folytán a kollektív munkakonfliktusokat szabályozó törvény a következőkben módosult:

A 11. cikk meghatározza, hogy annak a szakmai szervezetnek, amely jogi személyiséggel bír:

1. Kizárólagos joga van; kollektív munkaegyezményeket kötni (c. pont).

2. Kiküldöttet jelölni a békéltető és döntőbírói bizottságokba, működési körzetében egy vagy több szakmájához tartozó iparvállalatnál keletkezett bármily munkakonfliktus esetén, azzal a kikötéssel, hogy a kiküldöttnek legalább fele az illető vállalatok alkalmazottja legyen (d. pont).

Ez utóbbi jog csak az alkalmazottak szakmai szervezetét illeti meg.

Következésképpen a kollektív munkakonfliktusokat szabályozó törvény 6. cikkében említett vállalatok alkalmazottjai a munkafeltételekre vonatkozó bármily vitás ügy esetében, amely alkalmas arra, hogy esetleg kollektív munkabeszűntetést okozzon, kötelezőleg a szakmai szervezetek tagjai közül választott kiküldöttet által képviseltetnek, azzal a feltétellel, hogy a kiküldöttnek legalább fele az illető vállalat vagy vállalatok alkalmazottja legyen.

Abban az esetben azonban, ha a szakmai szervezet nem tud olyan kiküldöttet jelölni, akiknek a fele legalább az illető vállalat vagy vállalatok alkalmazottja, minthogy tagjai között nincsenek megfelelő számban az illető vállalatoktól vagy vállalatoktól alkalmazottjai, akkor az alkalmazottak bármely személyt megválaszthatják, hogy őket a békéltető vagy döntőbírói tárgyalásokon képviselje, még akkor is, ha ezek a személyek nem tagjai a szakmai szervezetnek.

Ebben az esetben azonban a képviselővel megbízottnak eleget kell tenniük a kollektív munkakonfliktusokat szabályozó törvény 8-ik cikkének.

Azok az egyesületek, amelyek nem alkalmazkodtak a munkás, magántisztviselő és kisiparos szakmai szervezetek elismerésére és működésére vonatkozó törvény 51. cikkéhez, nem képviselhetik magukat a kollektív munkaszerződési tárgyalásokon és nem köthetnek kollektív munkaszerződéseket.

Az 1938 október 12-iki munkás, magántisztviselő és kisiparos szakmai szervezetek elismerésére és működésére vonatkozó törvény 51. cikkének rendelkezései szerint minden, a törvény megjelenésekor akár a szakmai szervezetekre vonatkozó törvény és annak utólagos módosításai alapján, akár valamely más külön törvény alapján létező szövetségek, csoportok és szakszervezetek kötelesek voltak kéthónapi — később 3 hónapra meghosszabbított — határidő alatt az új szakmai törvényhez alkalmazkodni, másszóval szakmai szervezetekké átalakulni.

A fenti törvény 11. cikkének tartalmából kitűnik, hogy a munkások, magántisztviselők és kisiparosok képviselői, valamint minden más, a szakmai érdekekkel összefüggésben lévő joga kizárólagosan a szakmai szervezeteket illeti.

A fenti két cikk megerősítése folytán kitűnik, hogy e három kategóriához tartozó személyek szakmai érdekeinek védelmével és fentartásával senki sem foglalkozhat a szakmai szervezeteken kívül.

Mindezek dacára, felhasználva azt a körülményt, hogy a szakmai szervezetek közül egyesek új szervezetek, amelyek még nem eléggé ismeretesek a közönség és különösen a hatóságok előtt, egyes személyek — akiket a szakmai szervezeti törvény által bevezetett új fegyelmezett és komoly szellem kizárt a szakmai életből multbani káros ténykedéseik következtében, — befurakodtak és megjelentek különböző hatóságok előtt egyes, képzeletbeli szakmai szervezetek állítólagos vezetőiként, különféle közbenjárásokat eszközölve.

Ugy véljük, hogy ezek működése nemcsak a törvényesen megalakult és jogi személyiséggel bíró szakmai szervezetek és szövetségek jömenetelére és megerősítésére hatnak károsan, hanem általánosságban hátráltatják a munkások, magántisztviselők és kisiparosok érdekét és előhaladását.

A fenti okok folytán a munkaügyi minisztérium értesítette az összes minisztériumokat és tartományi helytartóságokat, hogy tegyék meg a kellő intézkedéseket, hogy semmiféle, a munkások, magántisztviselők és kisiparosok szakmai érdekeivel összefüggésben lévő közbenjárás vagy kérvény ne vétessék figyelembe, csak az esetben, ha azokat az érdekeltek szakmájának megfelelő szakmai szervezetek vagy szövetségek teszik vagy nyújtják be, mivel ezek jogi személyiségének elismerése pillanatától ők az egyedül feljogosítottak ilyen kérdésekkel foglalkozni.

Szakmai szervezetek jogi személyiségének elismerése

Az 1939 szeptember 21-én kelt 219 bis számú Monitorul Oficial közli a 3109. számú királyi dekrétumot, amelynek alapján jogi személyiséget nyert a Nistru tartományi vas- és villamossági munkások szakmai szervezete Chişinău székhellyel.

Ugyancsak a fenti számú Monitorul Oficial közli a 3112 számú királyi dekrétumot, amelynek alapján a Marea tartományi vas- és villamossági munkások szakmai szervezete nyert jogi személyiséget Constanţa székhellyel.

E két szakmai szervezet elismerésével az ország területén összesen 9 szakmai szervezet van elismerve a vas- és villamossági iparban.

Valamit az azbesztről

Az azbeszt szó a görög „Asbestos”-ból ered és valami olyant jelent, ami elérhetetlen. A modern technikában az azbeszt nélkülözhetetlen anyag. Földrajzi szempontból azbesztet a föld minden részében lehet találni. Főtermelési helye az azbesztnek Kanada, Ausztrália, Délafrika és Szibéria.

Az azbeszt és a többi növényi és állati szövedmények között a különbség abban áll, hogy az azbesztet szinte lehetetlen elégetni és savak nem támadják meg. Az az általános felfogás, hogy az azbesztet tűzben elégetni nem lehet, nem egészen helytálló. A tulmagas hőfok az azbesztre is káros hatással van. Ez a káros hatás kapcsolatban van az azbeszt vízmennyiségének elvesztésével. Az azbesztben levő víz 315 fok Celsiusnál kezd elpárologni. 540 foknál a víz gyorsan elpárolog, míg 650 foknál az azbeszt alig tartalmaz kevés vizet. Ebben az esetben elég és porlik. Az teljesen mellékes, hogy meddig van magas hőfokon tartva az azbeszt, mert minden a hatályosság fokától függ. Jelen pillanatban az azbeszt az egyetlen nyersanyag, amelyet a textilipar az ásványterületből kapja. Az azbeszt ipari feldolgozásából maradt törmelék felőrlik és különböző színekkel vegyítik és az így nyert anyag bizonyos ellenállóképességgel bír a meleg hatásával szemben. Ezekből a maradványokból gyakran papírost is gyártanak. Az így gyártott papírt tűzálló csomagolópapírnak, valamint itatósnak használják. Ugyancsak azbesztpapírból gyártanak üvegdugókat oly üvegek, amelyek savakat tartalmaznak. Ha az anyaghoz bizonyos keményítő anyagokat vegyítenek, az így nyert anyagból préselés útján azbesztedényeket gyártanak, különösen fogászati és vegyi laboratóriumok részére.

A laboratóriumok használják még az azbeszt szövedményeket mint szűrő anyagokat. Használják továbbá az azbesztet a borok, sörök és savak szűrésére stb. Azonban ilyen célra a szövedményeket alávetik speciális eljárásoknak. Az azbesztből fonnak szálakat is. Egy kgr. azbesztből — vastagság szerint — 500-tól 20.000 szálalig lehet fenni. A legfinomabb szálakat a vilánykörte iparban és a kábelek gyártására használják fel. Az automobil iparban mindjobban kezdik használni az azbesztet fékeknel, kapcsolóknál stb. Az azbeszt fonalakból ruhát is lehet gyártani. Ezeket a ruhákat ott használják, ahol a munkásokat kimélni kell a nagy hőfokok ellen, amikor érintkezésbe jönnek a forró anyagokkal, vagy ki vannak téve a lángoknak, mint például a tűzoltók.

Amint látjuk, az azbesztnek számtalan felhasználási lehetősége van a gyakorlati életben, valamint a különböző iparágakban.

A magas kohók világtermelése

A magas kohó ipar, amely az egész ipari működés létalapját képezi, óriási fejlődésnek indult az utóbbi 25 év folyamán. Ez a fejlődés tovább halad napjainkban is.

Amíg 1913-ban az öntöttvas világtermelése körülbelül 78.786.000 tonnát tett ki, az 1929 évi világtermelés 98.589.000 tonnára rugott. A világgazdasági krízis, amely a termelés csökkenését lényegesen befolyásolta, kihatással volt a magas kohó ipar termelésének csökkenésére is. Így 1932-ben a termelés 32.584.000 tonnára csökkent. Az 1932 év után bekövetkezett gazdasági enyhülés, valamint az utóbbi években megindult hallatlan felfegyverkezés, újból felerősítette a termelést. Az 1937 évi termelés már 103.510.000 tonna. A következő év 1938 csökkent a termelés 81.000.000 tonnára. Az 1939 év kezdetének átlagos számai arra engednek következtetni, hogy ha a termelés ugyanabban a tempóban halad tovább, akkor sokkal megfogja haladni az 1938 évi termelést és megfogja közelíteni az 1937 évit.

Az acél termelés még nagyobb lendületnek indult. Míg az 1913 évi világtermelés 76.220.000 tonnát tett ki, 1929-ben felszökött 120.542.000 tonnára hogy azután 1932-ben 50.678.000 tonnára csökkenjen. Azonban már 1936-ban újból emelkedett 123.745.000 tonnára és 1937-ben pedig 134.729.000 tonnára. 1938 évben a termelés újra csökken 107.000.000 tonnára. A helyzet javulási tendenciát mutat 1939-évre

és valószínű, hogy az acél és öntöttvas termelés elérje az 1937 évi termelési átlagot.

A különböző országok termelését vizsgálva, a következő megállapításokat szögezhetjük le:

Az acél termelő országok közül Németország amely 1913-ban a világtermelés 16,3%-át szállította, 1938-ban 23%-ra emelte a termelését. Az Egyesült Államok 1913-ban a világtermelés 40%-át, 1929 évben 44%-át míg 1938-ban már csak 24%-át termelte. Nagy-Británia amely 1913-ban 13,5%-kal vett részt a világtermelésben, 1938-ban már csak 8,5%-al szerepel. Franciaország termelése is csökkent 11,5%-ról 7,5%-ra. Belgium megtartotta termelési nivóját, míg Luxemburg 3%-ról 2%-ra esett. Olaszország 1938 évi termelése megkétszereződött az 1913 évi termeléséhez képest.

Innen következik az, hogy az államok, amelyek a világháború előtt jelentéktelen szerepet játszottak a világtermelésben, ma már elég fontos szerepet töltenek be.

Igy Oroszország 1913-ban hozzávetőlegesen 5,3%-kal járult hozzá a világtermeléshez (4.216.000 tonna) 1938-ban elérte körülbelül a 15.000.000 tonnát, 18,4%-ot. Japán, amely 1913-ban alig 0,3%-os hozzájárulása volt, (242.000 tonna) 1937-ben elérte a 2.803.000 tonnát, vagyis a világtermelés 4,5%-át. Angol-India 1913-ban csak 60.000 termeltek és 1938-ban elérték az 1.560.000 tonnát.

Németország acéltermelése 1913-ban 19,5% volt világviszonylatban, 1938-ban már 22%-al szerepelt. Ellenben az Egyesült Államok termelése 41,7%-ról 26%-ra esett. Nagy-Británia termelése (1913 10%) megtartotta nivóját, míg Franciaország 9,19%-ról 5,8%-ra esett.

Ugyanaz a jelenség mutatkozik az öntöttvas termelésében is. Japán, Oroszország, Angol-India mind jelentősebb helyet foglalnak el a termelésben.

Japánt 1913-ban még nem lehetett a termelő államok sorába sorozni. 1929-ben 2.295.000 tonna termeléssel 2%-os helyre került világviszonylatban, míg 1937-ben már 4,3%-ot ért el. Az oroszok termelése 4.231.000 tonnáról 18.447.000 tonnára emelkedett 1938-ban, vagyis 5,5%-ról a világtermelés 17%-ára. Az Angol-India termelése ugyanazon időközben 630.000 tonnáról, 1938-ban 938.000 tonnára emelkedett míg Olaszország termelése 846.000 tonnáról 2.322.000 tonnára emelkedett. Az Egyesült Államok termelése jelentős ingadozásnak van kitéve és általában csökkenőben van a termelés. Franciaország, Belgium, Luxemburg és Nagy-Británia ugyancsak állandó ingadozásokon mentek át, azonban nem tudták meg tartani az 1913 évi helyüket.

Románia 1939 évi termelése: hengerelt vas 194.179 tonna, öntött vas és acél alkatrészek 47.652 tonna, szerszámok és gépek 8.038 tonna, kereskedelmi áru 34.542 tonna, építkezési vasszerkezetek 25.762 tonna. Az 1937 évi termelés a következő volt: hengereltvas 260.153 tonna, öntöttvas és acélalkatrészek 69.366 tonna, szerszámok és gépek 13.169 tonna, kereskedelmi áru 43.542 tonna, építkezési vasszerkezetek 19.081 tonna.

Nyílt rovat

Meller János szaktárs Nădragról az alábbi nyilatkozat leközlésére kérte fel a szerkesztőséget, amelynek készségesen adunk helyet:

Nyilatkozat

Alulírott Meller János nădragi lakos, 1939 február 22-én el lettem bocsájtva a nădragi vasüzemből, mert Schlosser mester ural veszekedtem. Később a „Vas- és Fémmunkás” március-áprilisi számában „Panaszok Nădragról” címen tudósítás jelent meg, melynek tartalmát Schlosser mester ur, valamint Turcan mérnök ur is sértőnek tartják magukra nézve. Minthogy pedig alulírott Schlosser mester ural való veszekedés miatt lettem elbocsájtva, engem tartanak az említett tudósítás szerzőjének.

Ezzel szemben kijelentem, hogy nem én irtam és nem én küldtem be a szerkesztőségnek a „Panaszok Nădragról” című tudósítást s hogy nem azonosítom magamat az abban foglaltakkal.

Nădrag, 1939 szeptember 12.

MELLER JÁNOS sk.